

venski zemlji in ob slovesnem odpiranju iz denarja večidel slovenskega naroda zidanega poslopja govoriti le o „deutsche Oberrealschule“, tako nasproti smo se čudili, da v „Laibacherici“, ki v svojem 238. listu pravi, da je natisnila ministrov govor od besede do besede (wörtlich), namesti „die deutsche Oberrealschule“ nahajamo besede „eine im Wesentlichen deutsche Unterrichts-anstalt“. Vladna „Laibacherica“ tedaj popravlja to v pondeljek, kar je minister prejšnjo sredo rekel. Mi si vzamemo to „ad notam“, le to bi radi vedeli, ali je „Laibacherica“ pooblaščenca bila od ministra, korigirati njegove besede, ali pa je ko vladen časnik to iz lastnega nagiba storila, da bi v ministrovih besedah „deutsche Oberrealschule“ interpelacija narodnih poslancev deželne zboru Kranjskega ne našla javnega potrjenja. Vsakakor vemo, kaj imamo od gosp. ministra Stremayr-a za naše šole pričakovati, kar se tiče narodne ravnopravnosti. „Wir wollen nicht germanisiren“ — tako se sliši vsak hip, — minister šolstva pa pride celo iz Dunaja, da realno proklamira za „deutsche“ ali vsaj „im Wesentlichen deutsche Unterrichts-anstalt“!

Naj tej opazki dodamo še par vrstic. Na realnem poslopju vibrirale so 14. dne t. m. tri zastave: mestna, Avstrijska in pa — rumeno-plava! Učenjaki branilnični so namreč našli, da deželna zastava je rumenoplava, kajti belo-modro-rdeče barve cesarja Ferdinanda in še pozneje leta 1848 potrjene, podobne slovanskim barvam, ne „pašejo“ za „deutsche Oberrealschule“, kakor je tudi le „Slov. Narod“ bil „der Dritte im Bunde“ z „Laibacherico“ in „Tagblattem“, ki so ga položili pod vogelni kamen „der im Wesentlichen deutschen Unterrichts-anstalt.“ Requiescant in pace! — Sicer pa je po Janežičevem programu aranžirana pojedina velik fiasko naredila: 10 gold. mnogo branilničnih gospodov ni hotelo plačati in nevljudni realnini profesorji so se demonstrativno v Bevče na kosilo odpeljali, predsednik hranilnice pa je domá obedoval.

— (Preskušnje učencev na tukajšnji kovaški in živilno-zdravniški šoli) so 27., 28. in 29. dne t. m. dopoldne od 9—21. ure in popoldne od 3—5. Vsak prijatelj šolstva sme poslušati priti.

— (Iz deželne sadje- in vinorejske šole na Slapu v Vipavski dolini) nam je došlo poročilo, da se bode preskušnja ondašnjih učencev 29. dne t. m. dopoldne od 8. do 1. vršila. Ker je izpraševanje očitno, je želeti, da se obilo število za napredek domače vino in sadje-reje zavzetega občinstva naznanjene preskušnje vdeležiti blagovoli. — Še posebno radi bi pa v Ljubljano slišali, da bi prišli poslušati vsi tisti, ki so izprva glas gnali, češ, da v tej šoli „iz vode vino delajo“, da oni dan slišijo na Slapu tisti „slap“ poduka, po katerem je že neumrli naš Vrtovec prerokoval boljo prihodnost Vipavskemu vinu.

— (Pobirki iz časnikov.) „Tagblatt“ je v 232. listu zopet pokazal, kako surov in neotesan (Nemec pravi taki pisavi „hundsgemein“) zna nemškutar biti. V članku „Die Deutschenfresser im krainer Landtag“ je nako-pičil cel besednjak nesramnih psok. „Slov. Narod“ je vprašal: kaj bodo zato napadeni poslanci, ki so inter-pelacijo zaradi ponemčevanja šol in preganjanja narodnih uradnikov podpisali, gledé na „Tagblattovo“ psovanje storili? — Nič! kajti latinski pregovor pravi: „quotiescunque cum stercore certo“, — — — „Mit hundsgemeinen Leuten“ pričakati se, ne bilo bi častno omikanemu človeku; od druge strani pa naj si „Tagblatt“ naredi napis „die Slavenfresser im krainer Landtag“ in naj potem imena narodnih poslancev premeni v imena svoje koterije, pa bode v njegovem članku

vsaj kaj resnice, kajti če bi res kak „Deutschenfresser“ bil v Kranjskem deželnem zboru, moral bi lakote poginiti, vsaj ne enega Nemca ne bi našel v njem, da bi ga snedel, nemčurji pa imajo pretrdo kožo in presuho meso; zato ne bi noben „Deutschenfresser“ maral za nje.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Državni zbor se je včeraj zopet začel, ko so vsi deželni zbori končali svoje delo 15., 16. in 18. dne t. m. Čeravno državopravna opozicija ni se povsod letos oglasila, kjer so federalistične stranke, se zaradi tega vendar ustavoverska stranka nikjer ni okrepčala. Mnogi zbori so imeli z materijalnimi vprašanji svoje dežele letos mnogo posla, in zato so za zdaj odložili politično borbo. Drugo leto se neki imajo začeti deželni zbori že aprila meseca.

— Cesar in cesarica se podasta na Česko, kamor sta vabljeni na lov. Če tudi se nikakoršne politične kombinacije zaradi tega delati ne morejo, vendar je pomembno to, da presv. cesarica po 20 letih zopet Česko zemljo obišče.

— Nov kolek. Dosedanji koleki zgubijo veljavo 31. januarija prihodnjega leta. Ob novem letu pa se že izdajo novi koleki vseh vrst, razen kolekov za časopise.

— Silno nevoljo izbuja na Dunaju sklep mestne gosposke, da 1. novembra se morajo zapustiti vsa peterska pokopališča, ki so jih imeli katoličani, protestantje in judje posebej, in vsi mrličji morajo se pokopavati na skupnem pokopališču „Central-Friedhof“. Tako brez-verstvo v Avstriji celó katoličanom ne dovoli pokoja na svojem pokopališču!

— Češko. Za nove volitve poslancev, ki imajo tukaj biti, postavljajo Mladočehi zopet svoje kandidate, le da nagajajo staročehom, katerem narod zaupa.

— Ogersko. Magjarski finančni minister Ghycy je naznanil svoje načrte novih davkarskih postav, al vsi ogerski časniki ostro sodijo te postav. Če modrost finančnega ministersva ne vé družega, nego to, da povikšuje stare davke in starim še nove dodaja, naj gre rakom žvižgat — pravijo. Ako obveljajo ministrove nove postav, gorje deželi!

Prusko. — Bismark ne dá miru, dokler se ne vname zopet vojska s Francozi; njegovi agenti predrzno rogovilijo na Španjskem, podpiraje republikansko vlado Serranova. Predrznost ta je tako silna, da na Francoskem izbuja povsod veliko nevoljo, kajti Francozi vedó, da vse intrige Bismarkove merijo na novo vojsko s Francozi, za katero se Prusi že davno pripravljajo. Vojska po takem je gotova; al v tej vojski ne bodo Francozi sami stali proti obolim Prusom in njihovim pomagačem.

Žitna cena

v Ljubljani 17. oktobra 1874.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 5 fl. — — — banaške 6 fl. — — — turšice 4 fl. 80. — — — soršice 4 fl. 10. — — — riž 3 fl. 30. — — — ječmena 3 fl. — — — prosa 3 fl. — — — ajde 3 fl. — — — ovsa 1 fl. 90. — — — Krompir 1 fl. 70.

Kursi na Dunaji 16. oktobra.

5% metaliki 70 fl. 40 kr. Ažijo srebra 103 fl. 90 kr.
Narodno posojilo 74 fl. 25 kr. Napoleondori 8 fl. 85 kr.